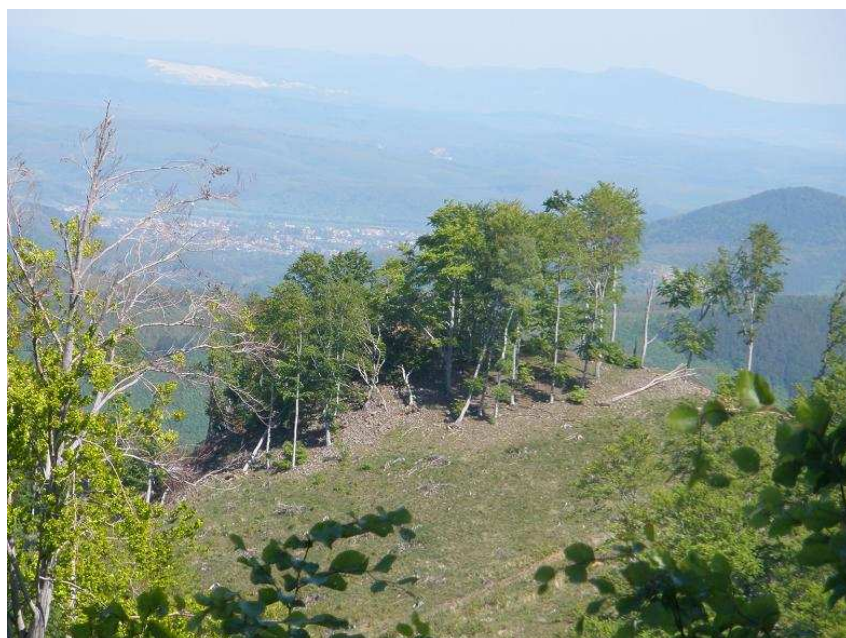

Kárpátok
Alapítvány -
Magyarország

Éves Jelentés
Kárpátok Alapítvány-Magyarország
2008

Küldetésünk

A Kárpátok Alapítvány-Magyarország egy független non-profit civil szervezet, amelynek küldetése a Kárpátok régióban élő emberek életminőségének javítása, a régió társadalmi, gazdasági, etnikai, kulturális és környezeti értékeinek megőrzése és fenntartható fejlődésének elősegítése.

Bemutakozunk

A Kárpátok Alapítvány-Magyarország a hat, önálló jogi személyiséggel rendelkező Kárpátok Alapítványi Hálózat tagja, mely Lengyelország, Magyarország, Románia, Szlovákia és Ukrajna határ menti térségeiben pénzügyi és szakmai segítséget nyújtva bátorítja a civil, az önkormányzati és az üzleti szektorok innovatív fejlesztési kezdeményezéseit. A Hálózat a régió közös jellemzőire és szükségleteire reagálva közös határokon átívelő programokat és projekteket valósít meg.

Az Alapítvány a kezdetektől tagja a nemzetközi Hálózatnak. Határokon átívelő regionális alapítványként működik, elsősorban a Kárpátok régió magyarországi területén – Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék – működő non-profit szervezetek és helyi önkormányzatok számára nyújt segítséget.

Bátorítjuk a non-profit, állami és profitorientált szervezetek együttműködését, a határokon átívelő és interetnikus közeledéseket:

- közösség alapú vidékfejlesztési,
- humán-erőforrás fejlesztési,
- kulturális és környezeti értékmegőrző,
- társadalmi kapcsolatokat fejlesztő programjainkkal és projektjeinkkel.

Célunk a társadalmi tudatosság, szerepvállalás és összetartás; a regionális érték- és identitástudat erősítése.

A 2008. év fontosabb programjai és projektjei

Kárpátok RomaNet Érdekképviseleti Hálózat (NCA)

Az Alapítvány 2002-ben indított programja, amely a roma és nem roma szervezetek határokon átívelő együttműködésén alapuló tapasztalatcseréjét, képzéseit, kapcsolatépítését, és hálózatokba szerveződését ösztönzi és támogatja. Célja a Kárpátok régióban élő roma közösségek égető problémáinak megoldására, hátrányainak csökkentésére és a roma kulturális értékek megőrzésére irányuló projektek támogatása.

A **2008-as évben** három Fórum zajlott le átlagosan 15 roma szervezet képviselőinek részvételével az alábbi témákban:

- A hálózat tagjainak bemutatkozása, az elmúlt idők tapasztalatainak megosztása, tevékenységeinek bemutatása, megismerése, roma szervezetek nehézségei, mindennapi tapasztalatok megosztása
- Problémamegoldó és önfejlesztő készségek, képességek, technikák – szervezetfejlesztési szakértő bevonásával; konfliktuskezelés, krízis- és konfliktusmenedzsment, szervezeti kultúra kiemelt szerepe a gyakorlatban
- Érdekképviselet, együttműködés, lobbizás, civil szervezetek érdekképviseleti technikáinak fejlesztése, civil és roma civil érdekképviseleti és együttműködési lehetőségei, ill. jó gyakorlatok bemutatása

A projekt a Nemzeti Civil Alapprogram keretében 2.498.500 Ft támogatásban részesült.

Kárpátok Esélyegyenlőségi Ösztöndíj

Az ösztöndíj megalapítója, Fred Robey, a Kárpátok Nemzetközi Alapítvány egyik kuratóriumi tagja és kiemelkedő támogatója, aki 100.000 USD-t adományozott a program megalapozása céljából. Az Alapítvány az összegből egy 5 éves ösztöndíj programot indított el a Kárpátok Eurorégió 5 országában (Lengyelország, Magyarország, Románia, Szlovákia, Ukrajna), ahol a Kárpátok Alapítványok helyi irodáinak hálózata működik. Ebből az összegből 4000 USD jut évente minden egyes országnak.

A Program az Észak-Kelet Magyarországon élő hátrányos helyzetű diákok számára biztosítja az egyetem sikeres elvégzését, abban a reményben, hogy tanulmányaik elvégzése után a hallgatók a régióban maradnak. További célkitűzésként jelenik meg a régió identitástudatának növelése a Miskolci Egyetem, a helyi önkormányzatok és a régióból származó ösztöndíjasok együttműködésével.

A **2007/2008-as tanévben** az Alapítvány **Havril Rolandot** és **Kiss Andreát**, a 2008/2009-es tanévben pedig **Lakatos Mónikát** támogatta a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának nappali tagozatos szociológia szakon tanuló hallgatói közül.

Kárpátok-Híd Európába - Legjobb vidéki kezdeményezések támogatása a felzárkózás érdekében (BRIDGE)

A Program célja a helyi újító ötletek megvalósítására, hosszú távon történő fenntartására irányulnak. Az első kísérleti projekt a Szikszói kistérségben élő hátrányos helyzetű emberek képzésére és foglalkoztatására irányult. Sikerét a Nemzeti Fejlesztési Hivatal Esélyegyenlőségi Nívódíjjal jutalmazta. A Kárpátok Alapítvány-Magyarország a programon belül technikai jellegű segítséget nyújt a projektötletek kidolgozásához, és a pályázatok elkészítéséhez; pénzügyi hozzájárulást biztosít (vissza nem térítendő támogatás formájában) a szükséges önrészhez (a projekt összköltségének kb. 5-10%-a); biztosítja továbbá a projekt végrehajtásához, kivitelezéséhez szükséges szakértői minőségbiztosítási hozzájárulást (menedzsment feladatok ellátása), valamint a projekt likviditását visszatérítendő támogatás formájában (a projekt költségvetésének 10-30%-a).

A 2008-as évben a BRIDGE Program pályázati felhívására összesen 13 pályázat érkezett be, amelyek közül 2 projekt nyert el támogatást is (TÁMOP 5.5.3-08/02-2008-0031-es „Heves megyei civil szervezetek komplex szervezetfejlesztése”, INTERREG HU-SK - Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program), amelyek 2009-2010-ben valósulnak meg.

Közösségi Központok Fejlesztési Alap

A program pénzügyi segítséget nyújt Észak-Magyarország és Észak-Alföld régiók vidéki térségeiben működő általános és középiskolák, valamint egyéb oktatási intézmények és oktatással foglalkozó civil szervezetek részére (Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Hajdú-Bihar megye, Heves megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye).

Az Alap 2008-ban indult útjára, elsődleges célja a vidéki területeken működő általános és középiskolák közösségépítő és közösségfejlesztő tevékenységeinek támogatása, amelyek a fiatal generáció esélyeinek növelésére, felzárkóztatására irányulnak.

A program hosszú távú célja, hogy a helyi iskolák kezdeményezéseként fenntartható közösségi központok alakuljanak ki, és ezáltal a Kárpátok régió vidéki területein összetartó, együttműködő közösségek jöjjenek létre.

2008-ban a túrkevei **Kossuth Iskoláért Alapítványt** „Bölcsőd-e táj” **program a vidéki népesség megtartásáért** projektje és a telkibányai **"FOGADO" Észak-Abaúji Közösségfejlesztők Köre** nyert támogatást. A projektek célja helyi közösségi kezdeményezésű képzési programok szervezése a civil szervezetek és oktatási intézmények bevonása által; a közösségi fejlődésben érdekelt érintettek közötti együttműködés elősegítése.

A két szervezet összesen **15.000 USD** értékben jutott támogatáshoz.

„Határon innen és határon túl – integráció és migráció a Kárpát-medencében”

A Magyar Külügyminisztérium és Heves Megye Önkormányzata támogatásával megvalósult projekt célja a Kárpát-medence civil, önkormányzati és üzleti szektorok képviselőinek tapasztalatcseréjének és együttműködésének ösztönzése az euro-atlanti csatlakozás és migrációs problémák területén, valamint a migrációs problémák társadalmi és gazdasági okainak csökkentése, a legjobb gyakorlatok bemutatása által olyan használható tudás generálása a résztvevőknél, amelynek segítségével jobb hatásokkal érvényesíthetik az euro-atlanti integráció pozitívumait, illetve jobb hatásokkal működnek a kihívásokra adott válaszaik. További célkitűzés intézményi és szektorok közötti szinteken az együttműködések továbbfejlesztése (testvértelepülési kapcsolatok, határon átívelő civil és gazdasági kapcsolatok).

2008 októberében a projekt keretein belül nagy sikerrel lebonyolításra került egy 2 napos szakmai konferencia Noszvajon, ahol kárpátaljai, erdélyi és felvidéki résztvevők Heves megye testvértelepülési kapcsolataira alapozva oszthatták meg tapasztalataikat és megoldási javaslataikat, jól bevált gyakorlataikat.

A projekt összköltségvetése 5.955.556 Ft, amelyből 400.000 Ft-ot a Heves Megyei Önkormányzat, 5.000.000 Ft-ot a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma és 555.556 Ft-ot a Kárpátok Alapítvány-Magyarország biztosít a projekt sikeres lebonyolítása érdekében.

Kárpátok „Gyorssegély” Alap

Ez a program a sürgős beavatkozást kívánó esetekben kínál gyors reagálású, kis összegű pénzügyi támogatást civil szervezetek és helyi önkormányzatok számára.

2006-ban a *Magyar Közlekedési Klub* és a *Levegő Munkacsoport* közös akcióját támogattuk, mely a vasúti szárnyvonalak megszüntetésével kapcsolatos szakmai egyeztetéseket kezdeményezte.

2008-ban a Kárpátok Alapítvány-Magyarország **2000 USD-t** osztott ki 2 pályázónak:

- **Romsom Alapítvány** hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai tanulási lehetőségeinek növelését célzó programját támogattuk 1000 USD-ral.

- Ebben az évben az *Oktatási és Kulturális Minisztérium*, a *Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus*, illetve a *Ferencvárosi Önkormányzat* szervezésében a Ferencvárosi Roma Napok rendezvénysorozat keretében a cigányokról alkotott előítéleteket és a társadalmi

közbeszédet formáló **DISKURZUS** program megvalósítását segítettük: az október 10-ei díjkiosztáshoz járultunk hozzá, **Ferkovics József** kapott 1000 USD-t.

Önkéntes és Gyakornoki Program

A 2008-as évben a Kárpátok Alapítvány-Magyarország gyakornokként fogadta **Gaál Barna** másodéves főiskolai hallgatót az Eszterházy Károly Főiskola Politológiai Tanszék, Nemzetközi tanulmányok szakáról.

A gyakornoki program fő célja, hogy a hallgatók számára lehetőséget adjon, hogy betekinthessenek egy civil szervezet működésébe, és hogy értékes tapasztalatot nyújtson a későbbi álláskeresésnél.

A *Határon innen és határon túl. Integráció és migráció* c. projekt keretén belül Mata Liliána és Szabó Márk segítette önkéntes munkájával az Alapítványt.

ÖTLET Program

2008-ban a Kárpátok Alapítvány-Magyarország sikeresen közreműködött az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) által finanszírozott ÖTLET Programban. Ennek keretén belül két frissen diplomázott fiatal önkéntest, Kelemen Rolandot és Lázár Lászlót fogadtuk, akik 7 hónapon keresztül napi 6 órában tevékenykedtek az Alapítványnál.

A program fő célja az alternatív foglalkoztatás terjesztése, az önkéntes lehetőségek bővítése, valamint a pályakezdő diplomás fiatalok segítése a munkaerőpiacon való boldogulásban, értékes tapasztalatok és kapcsolatok által.

Egyik önkéntesünk, Kelemen Roland azóta az Alapítvány munkatársa, mint program koordinátor.

Kárpátok Háza

A Kárpátok Háza programot a Kárpátok Alapítvány-Lengyelország koordinálja, a Norvég Civil Támogatási Alap négy évre szóló, 400.000 eurós támogatásával. A program 2006 decemberében indult azzal a céllal, hogy a Kárpátok régió közösségei között az együttműködés új formái jöjjenek létre a civil szervezetek, helyi önkormányzatok és üzleti vállalkozások között kialakuló kapcsolatokon keresztül, különböző rendezvények, fórumok, kiállítások és kiadványok útján.

2008 januárjában a lengyelországi Sanok városában megrendezésre került az első non-profit civil szervezetek számára rendezett fórum lengyel, magyar, román, szlovák és ukrán civil szervezetek részvételével. A fórum fő témája az EU-s és egyéb nemzetközi források felhasználása volt. A Fórumon részt vett a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség képviseltében Szalóki Flórián, Horváth Richárd a Magyar Adományozói Fórumtól de jelen volt az Ökotárs Alapítvány, Kaptárkő Egyesület, E-misszió Egyesület, Gemini Egyesület, Órhegy Egyesület, Regionális Civil Központ Alapítvány, Kárpátok Nemzetközi Alapítvány egy-egy képviselője is.

2008 áprilisában megrendezett önkormányzati fórum középpontjában a határokon átívelő önkormányzati, települési, közösségi kapcsolatok álltak. A Fórumon jelen volt az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium képviselőjében Dr. Fekete Katalin, aki az Európai Térségi Együttműködési Csoportosulás (EGTC) európai és magyarországi szabályozását mutatta be; a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Esélyegyenlőségi Koordinációs Iroda vezetője, Tóth Józsefné az esélyegyenlőség önkormányzati szinten megvalósuló gyakorlatát ismertette. A meghívott

részvevők az Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség képviseletében, Nagy Katalin tolmácsolásában a „Fénylő Hegyek” elnevezésű projektet ismerhették meg; az Eger Körzete Kistérségi Területfejlesztési Önkormányzati Társulás irodavezetője, Kovács Attila pedig a civil szervezetekkel, önkormányzatokkal történő együttműködésüket mutatta be. A fórumon meghívottak között voltak modellértékű projekteket megvalósító városok és kistérségek polgármesterei, valamint a miskolci kistérség és az egeri önkormányzat képviselői is.

2008 novemberében került megrendezésre Lengyelországban az üzleti szféra képviselőinek fóruma lengyel, magyar, román, szlovák és ukrán szervezetek részvételével. Magyarországról Angyal Árpád, a Térségi Integrált Szakképző Intézmény Non-profit Kft képzési és szervezetfejlesztési vezetője és Farkas Antal, a Roma Közösségfejlesztők Országos Egyesületének elnöke tartott előadást.

Norvég Civil Támogatási Alap

A programot az Ökotárs Alapítvány az Autonómia Alapítvánnyal, a Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvánnyal és a Kárpátok Alapítvány-Magyarországgal együttműködésben bonyolítja le, melyre legalább 1 éve működő hazai egyesületek és alapítványok pályázhatnak négy nagy témakörben:

- környezetvédelem és fenntartható fejlődés;
- civil szervezetek kapacitásfejlesztése;
- szociális kohézió, gyermek- és egészségvédelem;
- kulturális örökségvédelem

A program fontos célja, hogy serkentse a kreativitást és az új megközelítések, módszerek kipróbálását – azaz elsősorban olyan projekteket kíván támogatni, amelyekhez más forrásokból nem vagy nehezen lehet pénzt találni. Ennek érdekében a pályázáshoz és a támogatott projektek végrehajtásához a lebonyolítók csak a legszükségesebb adminisztratív elvárásokat támasztják.

A pályázati program feltételeit és eljárásrendjét az EGT Brüsszeli Finanszírozási Mechanizmus Iroda és az Ökotárs Alapítvány között létrejött szerződés szabályozza. A lebonyolítást az Alapítvány konzorciumi formában végzi, azaz minden partner egy témakör pályázatait kezeli.

A Kárpátok Alapítvány-Magyarország a kulturális öröksége védelme kategóriába beérkező pályázatok, és támogatott projektek adminisztratív lebonyolítását, kezelését látja el.

A Norvég Civil Támogatási Alap összege megközelítőleg 6 millió EUR, amely az EGT Finanszírozási Mechanizmusok forrásaiból nyújt támogatást – ennek legnagyobb befizetője Norvégia. Magyarország az alap forrásaihoz 10%-kal járul hozzá.

2008-ban kulturális öröksége védelme kategóriában 22 projektet támogatott az Alapítvány közel 790.000 euro összegben.

Emberi erőforrás-fejlesztés (HR)

A Kárpátok Alapítvány-Magyarország munkatársai körében 2008-ban személyi változások az ügyvezető igazgatói, program koordinátori és program asszisztensi posztokon történtek (lsd. Éves Jelentés 15. o.).

1. sz. melléklet

A 2008-as év projektjeinek, programjainak pénzügyi kimutatása

Projektek Megnevezés	Összeg (Ft)
Projekt előkészítő képzés szlovákiai magyar civil szervezetek részére	1 000 325
Projekt előkészítő képzés kárpátaljai magyar civil szervezetek részére *	132 000
Kárpátok RomaNet érdekképviselési hálózat *	191 115
„Határon innen és határon túl – integráció és migráció a Kárpát-medencében” konferencia	3 344 447
Norvég Civil Támogatási Alap	7 661 223
Összesen:	12 329 110
Adományozási programok Megnevezés	Összeg (Ft)
Kárpátok Esélyegyenlőségi Program	1 080 000
Közösségi Központok Fejlesztési Alap	2 743 000
Kárpátok Gyorssegély Alap	393 000
Összesen:	4 216 000

* A projekt előkészületei 2008-ban kezdődtek, megvalósítása 2009-ben zajlik.

A Kárpátok Alapítvány – Magyarország kuratóriuma a 2008-as évben:

*Köles Sándor – kuratóriumi elnök
Borsos Endre – kuratóriumi tag
Lőrinczi Csaba – kuratóriumi tag
Mátyás János – kuratóriumi tag*

A Kárpátok Alapítvány – Magyarország munkatársai a 2008-as évben:

*Bata Boglárka – ügyvezető igazgató (2008. január -)
Apostolné Havi Boglárka – program koordinátor (2007. május – 2008. február)
Elbekkal-Besznyák Judit – program koordinátor (2008. február – 2008. december)
Magyar Anikó – program koordinátor (2008. december -)
Kelemen Roland – program koordinátor
Babcsa Ivett – program asszisztens
Vartik Melinda – pénzügyi vezető
Gaál Barna – gyakornok*

Elérhetőségek:

*Kárpátok Alapítvány-Magyarország
A Kárpátok Alapítványi Hálózat tagja
3300 Eger, Mekksey út 1.
Tel.: (36) 516 750
Fax: (36) 516 751
cfhu@cfoundation.org
www.karpatokalapitvany.hu
adószám: 18584642-1-10
bankszámlaszám: 10918001-00000004-70120008*

A Kárpátok Alapítvány–Magyarország ezúton szeretné megköszönni a támogatást a főbb támogatóinak és partnereink:

Autonómia Alapítvány, Charles Stewart Mott Foundation, Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány, EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmus Iroda, Életfa Környezetvédő Szövetség, Heves Megyei Munkaügyi Központ (ÁFSZ), Heves Megyei Önkormányzata, Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program, INNTEK Non-profit Kft., ITD Hungary Non-profit Zrt., Kárpátok Nemzetközi Alapítvány, Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma, Miskolci Egyetem- BTK, Nemzeti Civil Alapprogram, Nyílt Társadalom Intézet, Országos Foglalkoztatási Közalapítvány, Ökotárs Alapítvány, Robey Family Foundation, RomNet Média Alapítvány, Soros Alapítvány, Társadalmi Megújulás Operatív Program, Társadalmi Nemek és Egyenlő Esélyek Központja.